

Suomen hyvinvoinnin ja talouden perusta on puhdas energiantuotanto. Suomessa sähkön hinta on Euroopan edullisimpia. Vakaa investointiympäristö ja kunnianhimoiset ilmastopolitiikka takaavat teollisuuden kasvun ja vetytalouden syntyminen puhtaan energian perustalle.

Toimivat sähkömarkkinat ovat kuluttajien ja yritysten etu. Suomen markkinaehtoisuuteen perustuva sähkömarkkina varmistaa sähkön saatavuuden kilpailukykyiseen hintaan. Se on kustannustehokkain tie kasvun, investointien ja hyvinvoinnin lisäämiseen.

Asiakkaiden joustava energiankäyttö vahvistaa kilpailukykyä. Kuluttajien ja teollisuuden joustavat kulutusratkaisut tuovat kustannustehokkuutta ja kilpailuetua Suomeen.

Kasvua joustavasta energiajärjestelmästä

Kaukolämpö tuo arjen helppoutta ja vakautta energiajärjestelmään. Monipuolinen kaukolämpö mahdollistaa joustavan energiajärjestelmän ja uusien teknologioiden hyödyntämisen. Fossiilisten polttoaineiden osuus lämmöntuotannossa on vähäinen.

Pienydinvoima (SMR) mahdollistaa kohtuuhintaisen ja säästä riippumattoman energian. Helen suunnittelee pienydinvoimalan rakentamista osana kestävä, vakaa ja energiaomavarainen Suomen kehittämistä.

Vahvat sähköverkot luovat pohjan investoinneille. Sähköverkkojen vahvistaminen takaa turvallisuuden, toimitus- ja huoltovarmuuden, yhteiskunnan sähköistymisen sekä teolliset investoinnit.

	Mitä	Miksi	Politiikkatoimet
 <p>Toimivat sähkömarkkinat ovat kuluttajien ja yritysten etu</p>	<p>Markkinaehtoisuuteen perustuvat sähkömarkkinat takaavat edullisimman hinnan kuluttajille, yrityksille ja yhteiskunnalle.</p> <p>Sähkön hintavaihtelu ohjaa tehokkaasti markkinoita, tuotekehitystä ja uusia investointeja.</p> <p>Joustot ovat järjestelmätason voimavara. Kulutuksen ohjaus, sähkö- ja lämpövarastot sekä optimointi tulee integroida pysyväksi osaksi kuluttajien ja yritysten normaalia toimintaa.</p>	<p>Vakaa, joustava ja markkinaehtoisesti toimiva energiajärjestelmä houkuttelee uusia teollisia investointeja ja vahvistaa olemassa olevien toimijoiden kilpailukykyä.</p> <p>Sähkön hintavaihtelu on luonnollinen osa markkinoiden toimintaa ja saa aikaan välttämättömän investointisignaalin sähkömarkkinoiden kehittämiseksi. Tämä lisää sähkön tuotantokapasiteettia ja uusia joustoratkaisuja.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Varmistetaan tehokkaat ja toimivat sähkömarkkinat. Hinnan tulee määräytyä markkinaehtoisesti, jotta investointisignaalit pysyvät selkeinä. Vähittäismyyjillä tulee säilyä mahdollisuudet ja kannusteet kehittää asiakkaiden arvostamia palveluita ja hinnoittelumalleja. Suunnataan tuet tarkkarajaisesti vain niihin tilanteisiin, joissa markkina ei yksin riitä ja vain sellaisella tavalla, joka ei vaikuta haitallisesti markkinoiden toimintaan. Taataan ennakoitavan ja johdonmukaisen energia- ja ilmastopolitiikan jatkuminen, sillä se vahvistaa Suomen investointiympäristöä.
 <p>Kaukolämpö tuo arjen helppoutta ja vakautta energiajärjestelmään</p>	<p>Kaukolämpö on välttämätön osa Suomen energiajärjestelmää. Sen avulla voidaan käyttää ja varastoida energiaa silloin, kun sitä on riittämiin, ja joustaa, kun energiasta on niukkuutta. Monipuolinen ja joustava kaukolämpö pitää myös arjen kustannukset kohtuullisina.</p> <p>Kaukolämmön sähköistyminen kiihtyy teollisten lämpöpumppujen ja sähkökattiloiden lisääntyessä. Fossiilisen tuotannon osuus on vähäinen ja sen rooli on varmistaa toimitus- ja huoltovarmuus.</p>	<p>Kaukolämpö ei ole vain puhdas ja kohtuuhintainen suomalais-kaupunkien lämmitystapa vaan sen joustavuus mahdollistaa koko energiajärjestelmän tehokkuuden ja ilmastotavoitteiden saavuttamisen.</p> <p>Kaukolämpöverkko tarjoaa erinomaisen alustan uusille teknologioille, kuten pienydinvoimaloille, datakeskuksille ja vetyratkaisuille.</p> <p>Kiinteistöjen energiatehokkuussäätely suosii maalämpöä kaukolämmön kustannuksella. Säätelyn tulee huomioida päästöjen lisäksi hinta sekä toimitus- ja huoltovarmuus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Pidetään suurten lämpöpumppujen ja sähkökattiloiden verokohtelu teollisuuden sähköveroluokassa, sillä ne tukevat kohtuuhintaista energiaa, Suomen ilmastotavoitteita ja koko energiajärjestelmää sekä mahdollistavat kohtuuhintaisen lämmityksen kaupungeissa. Edistetään myös datakeskusten hukkalämpöjen hyödyntämistä vero-ohjauksen avulla. Säilytetään biomassan verokohtelu lämmityksessä, sillä se tukee Suomen ilmastotavoitteita sekä toimitus- ja huoltovarmuutta. Veronkorotukset nostaisivat asumisen kustannuksia. Varmistetaan, että kaukolämpöä kohdellaan rakentamisen säätelyssä neutraalisti kiinteistöratkaisuihin nähden.
 <p>Pienydinvoima (SMR) mahdollistaa kohtuuhintaisen ja säästä riippumattoman energian</p>	<p>Helen suunnittelee pienydinvoimalan rakentamista osana kestäväen, vakaan ja energiaomavaraisen Suomen kehittämistä. Tavoitteena on toteuttaa sähköä ja lämpöä tuottava yhteistuotantolaitos tai kaukolämpöä tuottava lämpölaitos.</p>	<p>Suomi tarvitsee puhdasta ja vakaata energiaa pienillä luonto-vaikutuksilla. Ydinvoima on sääriippumatonta tuotantoa, joka tasoittaa hintoja sekä parantaa toimitus- ja huoltovarmuutta.</p> <p>Pienydinvoiman sijoittuminen lähelle Etelä-Suomen kulutuskeskittymiä vähentää painetta sähkön siirtoverkkojen rakentamiselle 2030-luvun lopulla.</p> <p>Kaukolämpöverkkoon yhdistetty pienydinvoimala vähentää biomassan polttamista.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Valtion rooli on välttämätön jakamassa investointiriskiä, sillä ensimmäiset toteutuvat SMR-hankkeet pilotoivat uusia laitoskokonaisuuksia ja toimitusmalleja. Sitoudutaan hyväksymään kriteerit täyttävät periaatelupahakemukset. Edistetään pienydinvoimaloiden sijoittamista kaukolämpöverkkojen yhteyteen ja mahdollistetaan niiden hyödyntäminen sähkön ja lämmön yhteistuotannossa. Varmistetaan, että uudistettu ydinenergialaki ja sitä toimeenpanevat STUKin määräykset toimivat tavoitteidensa mukaisesti myös käytännön tasolla. Varmistetaan myös viranomaisten resurssit ja osaaminen ydinvoimahankkeiden käsittelyyn.
 <p>Vahvat sähköverkot luovat pohjan investoinneille</p>	<p>Yhteiskunnan sähköistyminen edellyttää sähkön siirtokapasiteetin vahvistamista.</p> <p>Puhtaan siirtymän investoinnit eivät voi toteutua ilman sähköverkkoihin tehtäviä panostuksia. Nykyinen valvontamalli rajoittaa verkkoyhtiöiden mahdollisuuksia tehdä tarvittavia investointeja.</p> <p>Kantaverkon kyky siirtää sähköä tuotantoalueilta kulutusalueille on yhteiskunnan sähköistymisen elinehto.</p>	<p>Sähköverkkoinvestoinnit ovat välttämättömiä toimitus- ja huoltovarmuuden, kustannustehokkuuden sekä teollisten investointien edistämiseksi. Yhteiskunta tarvitsee vahvoja verkkoja siirtämään sähköä tuotantoalueilta kulutuskeskittymiin. Vahvat verkot mahdollistavat joustojen kehittämisen ja alentavat kuluttajille ja yrityksille aiheutuvia kustannuksia.</p> <p>Sähkönkulutuksen kasvu lisää maksajien määrää, mikä hillitsee kuluttajien sähköverkkomaksujen nousua.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Uudistetaan sähkömarkkinalakia siten, että sähköverkkoyhtiöiden valvontamalli tukee riittäviä investointeja ja huomioi sähköistyvän yhteiskunnan pitkän aikavälin tarpeet. Priorisoidaan yhteiskunnallisesti keskeisten investointihankkeiden sähköverkkotarpeita. Tarkastellaan kantaverkon ja jakeluverkkojen vastuunjakoa ja investointeja siten, että ne tukevat yhteiskunnan kokonaisuutta, kustannustehokkuutta ja puhtaan siirtymän kannalta keskeisten hankkeiden toteutumista. Tehdään verkkojen kehittämisen lupaprosesseista selkeät, ennakoitavat ja sujuvat, jotta ne varmistavat investointien toteutumisen.
 <p>Vetytalous vahvistaa energiaomavaraisuutta ja luo kestäväää kasvua</p>	<p>Vetytalous on keskeisessä roolissa siirryttäessä kohti kestäväää ja joustavaa energiajärjestelmää.</p> <p>Kattava vetyinfra mahdollistaa sääriippuvan tuotannon ja sähkön hintojen mukaan joustavaa vedyntuotantoa. Vetyinfra on tärkeää paitsi uuden puhtaan teollisuuden mahdollistamiselle, myös uusiutuvan sähköntuotannon lisärakentamiselle ja integroimiselle energiajärjestelmään. Lisäksi vetyverkko voi keventää painetta vahvistaa sähkön kantaverkkoa, koska suuren energiamäärän siirtäminen vetyä on tehokkaampaa kuin sähköä.</p>	<p>Suomeen on mahdollista rakentaa kilpailuetu vahvasta vetysektorista, jolla on miljardien eurojen vientipotentiaali.</p> <p>Vihreän vedyn tuotanto, jakelu ja käyttö tarjoavat mahdollisuuksia päästöjen merkittävään vähentämiseen ja energiajärjestelmän tehokkuuden parantamiseen.</p> <p>Kunnianhimoiset EU-tavoitteet ovat Suomen etu, jotta Suomi voi saada vetytaloudesta kansantaloudelle suurimman lisäarvon. Tämä lisää myös päästövähennyksiä ja energiaomavaraisuutta sekä kansallisella että EU-tasolla.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Luodaan vedylle kysyntä ja investointivarmuus asettamalla kunnianhimoisen ja ennakoitava vihreän vedyn jakeluvaihtoehdot. Toteutetaan kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa tunnistetut toimet: infratuki vetytankkausasemille, hankintatuki päästöttömille raskaille ajoneuvoille, päästöttömyyden huomioiminen julkisissa hankinnoissa ja investointituki demonstraatiohankkeille. Vaikutetaan EU-tason säätelyyn ja edistetään vetytalouden syntyminen mahdollistavia velvoitteita ja rahoitusta.

Onnistumisen edellytykset:

- 1 Ennakoitavuus.** Energia-alan investointien elinkaari on pitkä. Yllättävät suunnanmuutokset sääntelyssä vaikeuttavat huomattavasti investointien toteuttamista ja hidastavat puhdasta siirtymää. Suomen on oltava aktiivinen myös EU:n pöydissä ja käytävillä, koska energiapolitiikan isot linjat ratkaistaan EU:n yhteisessä päätöksenteossa.
- 2 Teknologianeutraalius.** Sääntelyllä ei tule valita tulevaisuuden voittavia teknologioita. Lainsäätäjän on asetettava tavoite, johon toimijat pyrkivät valitsemillaan keinoilla markkinaehtoisesti.
- 3 Lainsäädännön vaikutusten arviointi.** Jokaista poliittista ohjauskeinoa suunniteltaessa on arvioitava, miten se vaikuttaa päästöihin, hintaan ja toimitusvarmuuteen.

